

Les tombes flamejants

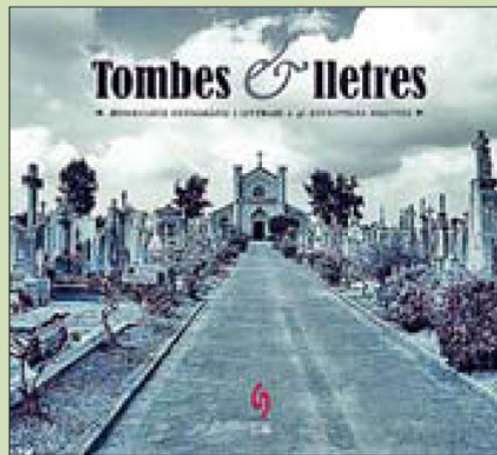
Quaranta autors morts de la literatura catalana reben l'homenatge de quaranta autors actuals

JORDI LLAVINA jllavina@presencia.cat

La idea del llibre parteix d'un que va escriure fa uns anys Cees Nooteboom, *Tumbas de poetas y pensadores*. El vaig llegir, aquell llibre, i no em va fer gaire efecte. Aquest em sembla molt més atractiu. Sobretot perquè aplegar quaranta autors actuals de la literatura catalana perquè escriguin sobre el mateix nombre d'autors de la nostra tradició té molta gràcia.

Bartomeu Fiol, que parla de Porcel, diu que «les lletres em semblen més decisives que les tombes». Pot semblar una obvietat. El que perdura de tots aquests noms és l'obra –tot i que n'hi ha més d'un, Pedrolo al capdavant, que sembla que estigui patint un purgatori ominós–. La frase de Fiol podria funcionar com a divisa del llibre, en què queda clar que els escriptors d'ara han visitat els diferents cementiris –per descriure la tomba de cada un dels homenatjats; per reportar, si s'escau, les paraules de la làpida...–, però en el qual sobretot hi ha contingudes reflexions sobre l'obra, sobre els personatges que han sobreviscut els seus pares, sobre els versos que perviuen en la nostra memòria; i, en algun cas, també, records del tarannà de l'escriptor.

Arnau Pons escriu sobre la preada herència intel·lectual de Joan Maragall. Narcís Coma-

«TOMBES I LLETRES»

Autors: DIVERSOS

Fotografies: JUDIT PUJADÓ I EDUARD PUNSET

Editorial: EDICIONS SIDILLÀ

Pàgines: 184 / Preu: 24 €

Edicions Sidilà, una editorial nascuda a finals del 2010 a la Bisbal d'Empordà, pren el nom d'un poblat de l'alta edat mitjana que va quedar colgat per les arenes del Ter. El seu primer llibre, *Tombes i lletres*, vol ser un homenatge especial, singular i col·lectiu a la nostra literatura.

Tomba de Joan Sales a Siurana. / JUDIT PUJADÓ

dira dedica el seu text a Verdaguer i a l'aportació capital que el poeta de Folgueroles va fer a aquesta literatura petita i voluntariosa, que des de l'edat mitjana no ha deixat de donar noms rellevants a la literatura del món. El gironí, per cert, aprofita el seu relat per ficar el dit a l'ull a Maragall. Eduard Márquez signa un text magnífic sobre Vinyoli. En concret, sobre la influència tan fonda que, quan era un estudiant universitari, va rebre de la lectura dels versos del barceloní (en un moment en què Márquez volia ser un poeta líric; no exactament el poeta narratiu que és ara).

«No sou tan morts, els morts, com a vegades ens pensem», escriu M. Rosa Font referint-se a Ruyra. No, ni de bon tros. El llibre en dóna fe. Cal agrair als editors, els escriptors Judit Pujadó i Xavier Cortadellas, que hagin estat tan rigorosos en la prescripció: tots els

textos tenen la mateixa llargària. Esplèndides, les fotografies, en blanc i negre, per accentuar encara més la suggestió dels relats. De vegades, són textos amb una clara vocació de ficció: llegiu, per exemple, el de Jordi de Manuel sobre Pedrolo, en què dos joves que segueixen una noble missió pretenen profanar la tomba del prolífic novel·lista.

Un autor a qui mai no deixen reposar en pau del tot, i a qui han profanat dos cops la tomba, és Joan Fuster. Bon text, el de Manuel Baixauli sobre el pensador de Sueca i el pare d'aquest, que exerceix l'ofici que també representa el seu cognom –el tema de la mort ha interessat de sempre Baixauli–. El de Josep Pujol sobre Carner també aprofita la força de la imaginació.

El periodista Amela recorda una entrevista per a *La Vanguardia* que va fer a Joan Perucho, poc abans de morir (la tinc molt present: el titular deia, si fa no fa, que, dels llibres, ja no més en podia sentir el perfum). Aquí apareix la bibliofília de l'autor d'*El mèdiom*, descrita amb un català grinyoladís: «Olori. A què fa olor, aquest llibre?». Davant la tomba de Foix, Xavier Lloveras ens dóna unes pàgines intel·ligents sobre la poètica de la desaparició del de Sarrià, i reflexiona sobre «l'obra de qui es va amagar rere les lletres de J.V. Foix per esborrar-se finalment al lloc de repòs». Melcior Comes, a propòsit de Villalonga: «Els cementiris només poden parlar de la vida». De la vida, sí, i, en aquest cas, d'un munt d'obres perdurables de la nostra tradició literària. De l'etapa més reculada (Ramon Llull) a la més recent (Jesús Moncada o Baltasar Porcel).